

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ СВІТУ» Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>242 Туризм</u> Рік навчання: <u>2-й</u>, семестр <u>3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Менеджменту зовнішньо-економічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	к.е.н., ст. викладач Табенська Оксана Ігорівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	tabenska@vsau.vin.ua, oksana.tabenska.68@gmail.com

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Туристичні ресурси світу» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін: «Географія», «Основи туризмознавства».

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Навчальна практика», «Міжнародний туризм».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Формування у фахівців професійних компетентностей, які дозволили б працювати у нових професійних умовах, зокрема, демонструвати знання й розуміння фундаментальних розділів «Туристичні ресурси світу» в обсязі необхідному для оволодіння освітньо-професійною програмою «Туризм».

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є: сформувати у студентів систему базових знань про туристсько-рекреаційні ресурси світу та України, сучасні підходи до туристичного районування світу та України, особливості використання туристичних та рекреаційних ресурсів у туристсько-рекреаційній діяльності, а також виявити проблеми і перспективи розвитку туризму в різних регіонах світу та України, особливо на Вінниччині.

Завдання вивчення дисципліни

- ознайомитися з теоретичними та методичними основами вивчення туристсько-рекреаційних ресурсів та туристсько-рекреаційної діяльності, засвоїти основні поняття та категорії курсу;
- дати характеристику видів туристсько-рекреаційних ресурсів;
- розкрити особливості світового розвитку туризму, охарактеризувати сучасні його види та форми;
- ознайомитися з існуючими підходами до туристичного районування світу, охарактеризувати туристсько-рекреаційні ресурси Американського, Європейського, Африканського, Азіатсько-Тихоокеанського та Близькосхідного субрегіонів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК) – здатність комплексно розв’язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища

Спеціальні компетентності (СК):

СК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності

СК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

СК 03. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій

СК 04. Здатність аналізувати діяльність суб’єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління

СК 05. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів

СК 06. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і

комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного)

СК 07. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту

СК 08. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем

СК 09. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

СК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

СК 17. Розуміння основних понять та концепцій сільськогосподарського туризму

Програмні результати навчання:

ПР1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів

ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук

ПР3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ

ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору

ПР5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території

ПР6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів

ПР7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт

ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних

професійних ситуаціях

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань

ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод само презентації).

Використані: модель навчання «Перевернутий клас» (Flipped Class); «Лекція удвох» - обговорення певної теми відбувається з двох різних позицій у діалогічному спілкуванні двох викладачів; семінар-диспут; дистанційне навчання; брейнстормінг («мозковий штурм»); дискусія із запрошенням фахівців; групова дискусія; груповий (співпраця в малих групах); колективний; колективно-груповий; коментування, оцінка (або самооцінка) дій учасників; майстер-класи; метод аналізу і діагностики ситуації; метод інтерв'ю (інтерв'ювання); метод проєктів; проблемний (проблемно-пошуковий) метод; публічний виступ студентів на лекції; публічний виступ студентів на лекції англійською, німецькою, французькою мовами; використання музичного супроводу (музика Італії, Франції, Шотландії, гімн Європейського Союзу); робота в малих групах

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	

1	Тема 1. Туристичні ресурси як основа розвитку туристичної діяльності	2	2	7
2	Тема 2. Класифікація туристичних ресурсів	2	2	7
3	Тема 3. Сутність туризму, його види та форми	2	2	7
4	Тема 4. Особливості розробки туристсько-рекреаційного іміджу країни.	2	2	7
5	Тема 5. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО, їх розподіл за типами такраїнами світу.	2	2	7
6	Тема 6. Туристичні ресурси Європейського регіону	2	2	7
7	Тема 7. Туристичні ресурси Азійсько-Тихо-океанського туристичного регіону	2	2	8
8	Тема 8. Туристичні ресурси регіонів світу: Американський туристичний регіон	2	2	8
9	Тема 9. Туристичні ресурси регіонів світу: Африканський туристичний регіон	2	2	8
10	Тема 10. Туристичні ресурси регіонів світу: Близькосхідний туристичний регіон	2	2	9
11	Тема 11. Туристсько-рекреаційні ресурси Австралії та Океанії.	2	2	9
12	Тема 12. Туристсько-рекреаційні ресурси України	2	2	8
13	Тема 13. Проблеми та перспективи туристсько-рекреаційної діяльності в світі	2	-	8
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять.

Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних творчих завдань

1. Інтернаціоналізація сучасного міжнародного туризму.
2. Специфічність і своєрідність процесів інтернаціоналізації та глобалізації
3. Вплив глобалізації на розвиток міжнародного туризму
4. Вплив розвитку сучасного світового ринку туристичних і супутніх послуг на розвиток конкурентної боротьби між провідними туроператорами світу.
5. Взаємовплив розвитку сучасної туристичної галузі, готельного й ресторанного бізнесу.
6. Регіональні особливості розвитку туризму, транспорту та інших супутніх галузей.
7. Взаємодоповнюючий вплив туристичної й транспортної галузей як важливий чинник інтенсифікації розвитку національної (регіональної) економіки.
8. Політичні та економічні засади реформування туристичної галузі.
9. Основні переваги сучасних підприємств на світових галузевих ринках.
10. Поєднання різних підходів до оцінки міжнародної конкуренції - запорука успішності її здійснення.
11. Переваги та недоліки залежності форм і методів конкуренції від галузевої належності.
12. Використання переваг оригінальності та національної особливості в підтриманні високої конкурентоспроможності товарів і послуг на зовнішніх ринках різних країн.
13. Вплив глобалізації на зміну міжнародної конкуренції в туристичному, готельному та ресторанному бізнесі.
14. Гуманітарна місія міжнародного туризму.
15. Вплив туристичної та суміжних галузей на розвиток внутрішніх і регіональних ринків зайнятості.
16. Міжнародний туризм як об'єкт статистичного дослідження.
17. Туристичні послуги.
18. Туроператори та турпродукти.
19. Посередники на туристичному ринку.

20. Готельні послуги.
21. Індустрія харчування.
22. Транспорт і його роль у забезпеченні туристичних послуг.
23. Роль попиту в підвищенні інтенсивності конкуренції на супутні туристичні послуги.
24. Вплив додаткових послуг на реалізацію основних туристичних і готельних послуг у різних регіонах.

25. Екскурсії та розваги в туризмі
26. Туристсько-рекреаційні потреби та їх структура.
27. Туристична мода.
28. Прогнозування та планування у системі вивчення і використання сучасного туристичного попиту.
29. Чинники формування туристичного попиту.
30. Туристичний попит.
31. Туристична пропозиція.
32. Ринок туристичних послуг.
33. Раціоналізація управлінських структур у туристичному бізнесі - шлях до підвищення конкурентоспроможності турфірм.
34. Сезонність у міжнародному туризмі.
35. Історичні, культурні, релігійні центри як чинники зростання внутрішнього та іноземного туризму.
36. Територіальна організація міжнародного туризму.
37. Вплив природних ресурсів країни (регіону) на в'їзний туристичний потік.

Завдання для групового проєктування

1. Створення портфеля екскурсорода (технологічна карта екскурсії, фотографії, копії документів, географічних карт, схем, репродукцій з картин тощо);
2. Проведення віртуальних екскурсій вулицями: Барселони, Братислави, Риму, Парижа, Лондона, Відня, Осло, Берна, Будапешта, Палермо, Афін, Нью-Йорка, Лос-Анжелеса, Сан-Франциско, Бостона, Пекіна, Токіо, Берліна, Котбуса, Дрездена, Венеції, Відня, Бухареста, Варшави, Каїру, Єрусалиму
3. Проведення віртуальних екскурсій міст України: Київ, Львів, Одеса, Кам'янець-Подільський, Тернопіль, Ужгород, Чернівці, Луцьк, Хмельницький, Миколаїв, Севастополь, Сімферополь, Ялта, Коломиї
4. Проведення віртуальних екскурсій музеями та туристичними атракціями міста Вінниці: Вінницький обласний художній музей, Вінницький обласний краєзнавчий музей, музей воїнів-афганців,

національний музей-садиба М.І. Пирогова, участь у проєкті «Пироговський пікнік»

5. Проведення екскурсій історичними кварталами міста Вінниці, екскурсій на екскурсійному автобусі на двоповерховому автобусі-кабріолеті BusPass - найкраща оглядова екскурсія Вінницею

6. Проведення віртуальних екскурсій історичним центром міста Вінниці

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	14	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	32	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проєкти, віртуальні екскурсії, проведення екскурсій), створення та використання папки туриста	34	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист, використання туристичних карт для опитування студентів
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування у системі
Разом		100		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Бенюк О.Б., Кириленко К., Стратюк В.І. Формування онлайн-культури як нової культурної реальності: філософські рефлексії. *Збірник наукових праць. Культура і мистецтво у сучасному світі*. 2021. № (22). С. 11-21.

2. Білецька О.О. Культура як інструмент національного брендингу в системі міжнародної взаємодії. *Збірник наукових праць. Культура і мистецтво у сучасному світі*. 2021. № (22). С. 22-33.

3. Горбань Ю.І. Культуротворчий вимір соціальної реклами. *Збірник наукових праць. Культура і мистецтво у сучасному світі*. 2021. № (22). С. 34-44.

4. Булгакова Н.В. Про поняття культура та культуру визначення понять. *Збірник наукових праць. Культура і мистецтво у сучасному світі*.

2013. № (14). С. 6-13.

5. Астапенко Н. В. Сто великих українців. Київ : Арій, 2011. 494 с.
6. Табенська О.І. Сільський зелений туризм – значний соціальний внесок у розбудову української культури. *Збірник наукових праць. Економіка, фінанси, право*. Сер. Екон. наук. 2017. № (4/1). С. 53-56.
7. Табенська О.І. Сільський зелений туризм – значний соціальний внесок у розбудову української культури. *Збірник наукових праць. Економіка, фінанси, право*. Сер. Екон. наук. 2017. № (9). С. 16-19.
8. Вінницький обласний краєзнавчий музей: Путівник по експозиції музею / Відп. за вип. К.Висоцька. Вінниця. Нілан-ЛТД, 2017. 104 с., іл.
9. Гібернау М. Ідентичність націй. Київ. Темпора, 2012. 304 с.
10. Грицак Я. 26-й ПРОЦЕНТ, або як подолати історію. Київ. Фонд Порошенка, 2014. 136 с. (Серія " Жити по-новому").
11. Андрес Г. О. Популяризація культурної спадщини. Її роль і значення в охороні пам'яток України. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні. Київ, 2014. С. 6.
12. Левчук Л.Т. Історія світової культури: Навч. посіб. Київ. Центр учб. літер. 2010. 400 с.

Додаткова

1. Божидарнік Т.В. Міжнародний туризм: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 307 с.
2. Галасюк С., Нездоймінов С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 178 с.
3. Кудла Н. Сільський туризм. Основи підприємництва та гостинності. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 152 с.
4. Мальська М. Основи маркетингу у туризмі. Технологія та організація обслуговування туристів: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 336 с.
5. Любчук О.К. Організація туризму. Основи туризмознавства : навч. посібник. Маріуполь : ГВУЗ "ПДТУ", 2018. 154 с.
6. Тягунова Н., Спориш О., Іржавська Л. Основи організації туристичного бізнесу. Кредитно-модульний курс: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 130 с.
7. Паулі Г. Синя економіка. 10 років, 100 інновацій, 100 мільйонів робочих місць. Доповідь Римського клубу. Видавництво "Risk Reduction Foundation". 2012. 320 с.
8. Зинчук Т.А., Романчук В.И. Интеграционные процессы в контексте формирования аграрного рынка. Региональные аспекты аграрных преобразований политика, реструктуризация, рыночная адаптация. Halle: Verlag "IAMO Druck-Zuck GmbH". 2003. 236 с.

Інформаційні ресурси:

1. Велтрінг Ф. Регіональні полюси зростання. Розуміння інструменту, аналіз передумов його успіху і виявлення принципів для можливості перенесення в український контекст. Київ: Мезопартнетр, 2019. 24 с. URL: http://ck-oda.gov.ua/docs/2019/30052019_2.pdf (Дата звернення: 15.01.2020).
2. Бішоф М., Шовістре Е., Кляйс К., Вілле Й. Стиль життя. Сталий туризм. Факти про Німеччину: актуалізоване видання. Франкфурт-на-Майні, Берлін : Fazit Communication GmbH, 2018. 180 с. дата звернення: 22.11.2020)
3. Zahlen-Daten-Fakten. *Deutschertourismusverband*. 2011. URL: <https://www.deutschertourismusverband.de/service/touristische-informationsnorm-tin.html> (Дата звернення: 15.01.2020).
4. Індустріальні парки Котбуса. URL: <https://www.egc-cottbus.de/ru/kotbus-predlagaet/zhizn-i-zhilaja-sreda> (Дата звернення: 15.01.2020).
5. Група Accor Hotels – світовий лідер у сфері подорожей. URL: <https://ua.interfax.com.ua/news/press-release/437305.html> (дата звернення: 2.07.2022).

Контроль і оцінка результатів навчання

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Відповіді на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Індивідуальні та групові творчі завдання	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Відповіді на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Індивідуальні та групові творчі завдання	5
	Всього за атестацію 2	30

	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт,	Критерії оцінювання
--	---------------------

індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.